

Ye Ju Nujubá Osirúgime Apeli Napu Pegro Nulale Osíniliga

*Kuira suwábaga 'emi ralámuli Onorúgame oyérame
Asia ejperégame.*

¹ Ne Simoni Pegro Esukrítote nulérígime ju ne napurigá nulame nímalá ne Onorúgame nila nochálilachi. Alekeri náule ne ye apeli 'we 'la ruigá ye ra'íchali rejcholi 'emi napu 'we 'la bijchígame ju Onorúgame nila ra'íchali a'chigóriga napurigá ramué. Émika 'we 'la bijchígame ju napugiti Esukrítoka 'we 'la sébali olálígime, alué napu ramué alawala bi'wele. Alueka pe Onorúgame ju.

² 'We 'la nisa 'la képá Onorúgame 'we 'la gu'írasa napurigá aminabi 'we 'la machiboa churigá ko Onorúgame 'lige Esusi napu ramué nuleme ju. 'Lige alarigaka 'we 'la 'nátili na'támala 'emi.

*Jena ruwimela Pegro ruwíligo churigá 'la sébali
olámili ko suwábaga ralámuli napu 'la Onorúgame
oyérame ju*

³ Abé 'la machisúká churigá ko Esusi, 'liko abé 'la námapua churigá ko Onorúgame a'walila, 'lige 'la umubawa 'la sébali olá napurigá najkí alué. Ramué wanápale napurigá ramué 'la narépua alué semátiri tábiri napu nejime ju alué. ⁴ Onorúgameka bo'né a'walílate 'la sébali olámala napu 'la sébali olámorílige. Aní 'we 'la sébali olásiká napu nulá alué, 'liko 'we 'la na'táwará Onorúgame nila 'nátali 'lige 'ma tabilé oyérawará alué chátiri 'nátali napu

nerú jena wijchimoba. ⁵ Alekeri neka ye rejcholi ruyé 'emi napurigá abé 'la oyérame nímala Onorúgame: Alekeri 'we 'la niraga etewa ralámuli, 'lige aminacho 'la beniboa churigá ko Onorúgame, ⁶ 'lige aminami tase a'rewa napurigá neyúramala alué chátiri 'nátali. 'We 'la anachawa rekó resí ikié 'emi, tase guwana rujsuka, 'we 'la oyériga mochiwa Onorúgame. ⁷ 'We 'la niraga etewa uché jaré ralámuli Kristo oyérame napurigá 'emi a'boi rijimala neraga. Suwábaga ralámuli 'la niraga etewa.

⁸ 'Emi aminacho 'la sébali olame nísaká ye rejcholi 'liko 'we 'la ganíliga ejperéramala 'emi. Napu 'emi bení churigá ko Wa'lula Esukristo, 'la gu'írimala napurigá 'emi 'la ganíliga ejperélamala. ⁹ 'Emi tabilé sébali olásaká ye rejcholi, 'liko 'émika tabilé néráme ju Kristo 'ma bi'wíligo 'emi alawala. 'Émika tabilé ma'chílime neraga mochí. ¹⁰ 'Liko 'emi napu Onorúgamete wanápuringame ju napurigá alué oyérame nímala, aminabi 'we 'la sébali olawa napu nulame ju Onorúgame. 'Lige alarigaka tabilé siné guwana rujsúmala 'emi. ¹¹ 'Lige alué Wa'lula Esukristo napu ramué nuleme ju, 'lige napu ramué alawala bi'weme ju, 'we 'la ganíliga rejpórimala napu'lige sebasa 'emi alé napu ajtí senibí nulá alué.

¹² Alekeri a'kuepi néláramala ne 'emi 'we 'la sébali oliame ko napu Onorúgame nulá, rekó 'emi 'we 'la machiépá 'we 'la oyérilime ko Onorúgame 'lige aminami rekó tabilé guwana rujsue 'emi Onorúgame oyeria. ¹³ Neka 'we ilimela 'we 'la rejcholi ruyaé 'emi jipe bijí ajagá asagá ne, napurigá 'la machigá nokísamala 'emi tabilé siné a'rilime ko Onorúgame oyeria. ¹⁴ Alué Wa'lula Esukristo 'we

'la ma'chígime ruwí 'ma pe 'wemi mukumeo ne, alekeri rejcholi nejí ne. ¹⁵ Neka 'we ma'chígime benírmala 'emi ye ra'íchali rejcholi napurigá 'emi 'la nélémala ye ra'íchali nujubami napu'lige 'ma mukusá ne.

*Jena ruwimela Pegro etélico Wa'lula Esusi
napu'lige Onorúgame 'yuga ra'íchachi*

¹⁶ Ra'íchali napu ruyeru 'emi larigá ko Esukristo a'walila 'lige chiena wa'lú a'waliga nawamio Esukristo napu'lige uché ku nawá jena wijchimoba, alué ra'íchalika tabilé 'yégali kéturu, napugiti ramueka etérigame asíriga 'la semáriga llíligo alé rabó semáriga ra'ósiga, napu nílige Onorúgame a'walila, ¹⁷ 'lige aminami ramueka akea járigeturu napu'lige Onorúgame 'we 'la niraga regá anechi Esusi: «Yeka ne Inolá ju alué napu ne 'we galé. Neka 'we ra'sálagá ajtí ye ne Inolá 'yuga.»* ¹⁸ Ramueka a'boi akea járigeturu alanechi Onorúgame alué Esusi alé rabó napu Onorúgame níriká 'we najtékame nílige, ramueka Esusi 'yuga mochírigeturu.

¹⁹ Alekeri 'we 'la bijchíglia ramueka 'la bijchiá ko napu ruwile alué ralámuli 'ya mochígame napu ruwime nile napu anele Onorúgame. Alueka aníéturu Onorúgame julamio bilé nejkúrime. Alekeri 'we 'la gepuwa alué ra'íchali 'ya nerúgame, alué ra'íchilika 'we 'la ruwime ju churigá ejperélitiká napusí ku nawachi Kristo. ²⁰ 'We 'la machiboa 'emi alué ra'íchali napu narele alué ralámuli tabilé pe a'boi na'tálila níligo. ²¹ Alué ralámuli napu ruwime nile napu anele Onorúgame tabilé ruwile pe a'boi 'nátaga napu

* **1:17** E'nesi San Mateo 3:17.

anele Onorúgame, Onorúgame Alawala 'sile gu'iria napurigá 'la semáriga ruwimela.

2

Jena ruwimela Pegro ruwíligo chukimeo alué ralámuli napu tabilé 'la rejcholi benírame ju

¹ Nobi alé Israeli anilichi we'ká ralámuli mochile regá anime: «Neka ruwime ju napu ané Onorúgame ne'chí.» Pe lanime nile peka bijchiá kachi. A'chigóriga nímala alé napu 'emi mochí, we'ká mochímala alieti anime ralámuli. Alueka ruwimela tabilé 'la bijchiá ra'íchali. 'Lige aminami ruwimela Esukristo tabilé wa'lula ko, nobi Onorúgameka pe yati neraga me'limela alieti anime ralámuli. ² We'ká ralámuli oyéramala alué ralámuli ra'ichálila, 'lige a'chigóriga nokimela napurigá nokame ju alué ralámuli 'we cha nokame. Etega alarigá nokame ko alué ralámuli, uché jaré ralámuli 'we cha nokame ralámuli korimela Onorúgame oyérame ralámuli olagá. ³ Alué ralámulika pe 'we ménilia mochímala enomí, 'lige pe 'yégali beníriga 'ma nejpomela enomí 'emi nila enomí. Onorúgameka asíriga i'besi 'la e'nagá ajtí gastigárinilia alué ralámuli napugiti Onorúgameka pecha siné gojchime kame, 'ma na'ichí'lúmala.

⁴ Onorúgameka tabilé e'kale alué santo ánjeli napu'lige cha nokisá, iligá wa'lú gastigo 'yale, injíérnochí 'luka 'we chóniga ilígichi 'we re'lé, 'lige alé mochí karénate buluruga, alé mochímala napusí seba raweli napu'lige Onorúgame gastigárimichi suwábaga alué cha nokágame santo ánjeli. ⁵ Aminami Onorúgame tabilé e'kale alué

ralámuli napu cha nokogá ejperégame nile 'ya napu'lige ajtígichi jena wijchimoba alué Noé anilime rió, Onorúgameka elegá wa'lú u'kírile alué ralámuli me'limea, pe alué Noé anilime riocho 'we 'la repule napugiti Noeka 'la tabilé 'yégali ra'íchame níligame, iligá 'we 'la rejcholi ruyeme nile napurigá 'la semáriga ejperélamala. Onorúgameka tabilé me'ale uché jaré gichao ralámuli napu Noé rijimala nílige. ⁶ Onorúgameka abiена gastigáriile alué ralámuli Soroma ejperégame 'lige Gomora ejperégame, 'ma me'ale na'ite 'lige 'ma najpisó gayénale suwábaga ralámuli alé okaná we'ká riógichi ejperégame, 'ma galítiri 'yúriga 'ma najpisó gayénale. Onorúgameka alarigá gastigárale alé okaná we'ká riógichi ejperégame ralámuli napurigá 'la na'támala alué cha nokame ralámuli chujkimeli ko a'kinánami alué cha nokame ralámuli. ⁷ Nobi tabiléchigo me'ale ko bilé rió Loti anilime, alué rioka 'we a'lá rió níligame napu 'we seweka asale etea e'karúriga nokachi alué ralámuli alé okaná we'ká riógichi ejperégame. ⁸ Alué rió Loti anilímeka nabí 'we eteme nile napuchíbiriga nokachi alé ejperégame ralámuli 'lige 'we resí nílime nile alieti etega. ⁹ Onorúgameka asíriga 'la machí alarigá gu'írimio alué ralámuli 'la Onorúgame oyérame napu resí nilia mochí napu'lige etea 'we cha nokachi uché jaré ralámuli. 'Lige asíriga 'la machí Onorúgame churigá gastigárimio ralámuli cha nokame napu'lige seba raweli Onorúgame gastigárimala suwábaga ralámuli cha nokame.

¹⁰ Onorúgameka abé rajpé gastigárimala alué ralámuli napu tabilé e'weme ju Onorúgame, 'lige alué napu chibi nokogá ejperégame ju napu

chibi nokinali a'boi. Alué benírame napu 'yégali benírame ju asíriga riólame ju, 'lige tabilé majame ju chibiyeti anega alué santo ánjeli. ¹¹ Alué santo ánjelika abéchigo a'wágame júkó me'tigá alué benírame, 'lige napu'lige Onorúgame 'yuga ra'icha jágichi, tabilé chibi aneme ju alué benírame napu 'yégali benírame ju. Alueka buigá mochime ju napurigá Onorúgame 'símala gastigaria.

¹² Alué 'yégali benírameka napurigá ajágame jami oyame, alarigá ju, napu pe cha'pisá me'liame ju. Sairúgame ra'íchame ju napu a'boi tabilé námame ju. ¹³ 'We resí ikimela alué 'yégali benírame na-pugiti cha resí olálígime uché jaré. Asíriga ganílime ju chibi nokogá e'yénaga rawemi. Tabilé buweme ju napusí chonasa. Asíriga chijunárigame ju napu nokogá e'yena alué 'emi si e'yénaga.

¹⁴ Alué 'yégali benírameka napu 'emi si e'yena pe umugí e'néniga e'yéname ju pe 'yuga okóniliga. Alueka tabilé a'reme ju cha noká. Alué benírameka asíriga 'yégiga ra'íchame ju alué ralámuli 'yuga napu tabilé 'cho 'la bijchígime ju churigá ko Kristo. Alueka asíriga ejpénigime ju churigá bu-jemio uché jaré ralámuli nila. Nobi Onorúgameka gastigárimalagó alué 'yégali benírame. ¹⁵ Alué 'yégali benírameka napurigá e'wagágame neraga e'yena napugiti 'ma a'rélígime Onorúgame e'wea. Alueka pe Balaámi na'tálila 'lina oyérale napu Be-ori inolá nílige, alué 'we 'ya bejtégame. Alué Balaámika we'ká enomí meme nílige pe 'yégali ra'íchali beníriga. ¹⁶ Onorúgameka a'walí 'yale bilé bulito napurigá ra'ichámala napurigá ra'íchame ju ralámuli. 'Lige ra'íchale alué bulito Balaámi

ne'óchaga. 'Liko Balaámika abisibi a'rele 'yégali ra'íchali beniria.

17 Alué 'yégali benírameka pe napurigá bilé bajisoli wakígame, pe alarigá ju, 'lige pe napurigá bilé bemolí ekárale 'mame. Onorúgameka gastigárimala alué 'yégali benírame 'légana injíernochi júliga napu 'we chóniga ilígame ju. **18** Alué 'yégali benírameka 'we semáriga ra'íchame ju ralámuli 'yuga napu pe kulí 'la oyérame ju Onorúgame. Alueka ruwime ju we'ká umugí 'yuga o'kome ko 'lige 'we nígame korime ju. Alarigá ruyame ju napurigá alué ralámuli napu pe kulí 'la oyérame ju Onorúgame a'chigóriga nokimela. **19** Alué 'yégali benírameka ruwime ju tabilé e'wélame ko Moisesi nila nulalí nobi alueka e'weme ju alué chátiri 'nátili. Napu'lige bilé ralámuli 'we 'la oyérame nisa alué chátiri 'nátili, 'ma tabilé umébame ju a'rea alué 'nátili 'nata rekó a'rénile. **20** Wa'lula Esukristo ju ramué alawala bi'weme 'lige ramué nuleme ju. Napu'lige bilé ralámuli 'ma a'resa alué chátiri 'nátili oyeria napugiti 'ma námame kame churigá ko Wa'lula Esukristo, 'lige kúchigo oyélasaká alué chátiri 'nátili 'liko abéchigo cha'sime gayéname ju. **21** Abé 'la nílige alué ralámuli tabilé machisá churigá ko Wa'lula Esukristo, nobi jípeko 'máchigo 'la machígó, 'lige a'résaká Onorúgame nulalila oyeria, abéchigo cha nokame nímalá me'tigá abé i'bé. **22** Alarigá nokame ju alué ralámuli napurigá aní ye ra'íchali: «O'kochí bo'né yo'sá, ku go'yame ju, 'lige bilé gowí 'we 'la u'bárigame anaga wejsogachi bajkime ju.»

3

*Jena ruwimela Pegro ruwíligo Esukristo
uchéchigo siné nawamio jena wijchimoba*

¹ Suwábaga 'emi napu ne 'we galegá eté, ye ju nu-jubá osirúgime apeli napu ne 'emi náola napurigá 'emi tabilé a'rémala alué a'lala 'nátili 'nata. ² Neka najkí napurigá 'emi 'we 'la nélámala napu ruwílige alué ralámuli 'we 'ya napu ruwime nílige napu anele Onorúgame. 'Lige aminami tabilé we'kuawa alué nulalí napu nejile Wa'lula Esukristo napu ramué alawala bi'weme ju. 'Lige ramué makué oká rió napu Esusi 'yuga e'yéniru ruyeru napu Esusi benírale ramué.

³ 'We a'llá 'nátaga ejperélawa 'emi napugiti 'ma amulí suwíbachi gawí jsimela we'ká ralámuli 'we cha nokame napu nokinali a'boi 'lige asíriga gawélimala 'emi olagá. ⁴ 'Lige regá animela: «Esusi uchéchigo siné nawámaoriéturu. ¿Koche ajtí? Napusí Onorúgame newale ye gawí, suwábaga péba alarigá ju.» ⁵ Tabilé bijchiá ju. Alué ralámulika tabilé námame ju. Onorúgmeka 'we 'ya newale gawí 'lige rewagátiri pe bo'né 'nátaga, 'lige waná elale ba'wí 'lige we'étiri. ⁶ 'Lige aminami tabilé we'kuawa Onorúgame ba'wite o'pólirigo gawí 'we 'ya. ⁷ 'Lige aminami alué rewagá 'lige ye gawí napu jipe nerú Onorúgameka 'we 'la 'nata ajtí chiéniko julamio na'í napurigá rajimela ye gawí 'lige rewagátiri napu'lige gastigáriwili ju suwábaga alué ralámuli cha nokame.

⁸ Aminami 'emi ralámuli napu ne 'we galegá eté, tabilé we'kuawa Onorúgame níriká, bilé rawé napurigá bilé mili bamí nerame ju 'lige bilé mili bamí napurigá bilé rawé nerame ju. ⁹ Wa'lúlaka

tabilé najkigá 'smi napurigá 'emi gastigáriwa tabilé oyérame kóriká, alué Onorúgameka najkí napurigá suwábaga 'emi a'rémala cha noká. Alekeri tabilé anaga gastigárime ju.

¹⁰ Nobi napu'lige Wa'lula Esukristo ku nawá, nawámala pe yati neraga napurigá nawame ju bilé chigórigame. A'lige rawé suwibámala rewagá 'lige sopilitiri, a'wágame rolómala napurigá anime ju na'í. Suwábaga napu ju ye gawí 'lige suwábaga napu nerú jena 'ma tané ikimela rajagá.

¹¹ Suwábaga suwibámili ju alarigá. 'Liko 'emi pe Onorúgamecho e'wímili júkuru 'lige 'la sébali olamili júkuru 'emi napu Onorúgame najkí. ¹² 'La 'nátaga mochiwa Onorúgame nawamio bilé rawé gustisia olamia suwábaga ralámuli. A'lige rawé Onorúgame e'kósimala rewagá, so'pilí, rayénali 'lige mechátiri. ¹³ Nobi ramueka 'we 'la buigá mochiwa Onorúgame newamio uché bilé rewagá nuebo 'lige gawítiri napurigá anílige bo'né, alarigá newámala a'liko suwábaga ralámuli 'la sébali olámala napu Onorúgame najkí.

¹⁴ Alekeri 'emi napu ne 'we galegá eté, 'we 'la buigá mochiwa 'lige suwábaga 'la sébali olawa pe Onorúgamecho 'yuga 'nátaga. ¹⁵ Aka regá anime osálige'é Páulo napu ramué 'we galegá eteru: «Onorúgameka tabilé anaga gastigárime ju bilé ralámuli cha'sisa. Alueka buweme júkuru napurigá alué ralámuli ku 'la na'támala.» Onorúgame 'sile ye 'nátali 'ya alué Páulo 'lige néchigó alarigá 'nátame júchigó. ¹⁶ A'pili apéliche napu Páulo osale a'chigóriga anime ju. I'sínimi jaré ra'íchali 'we nóchali kame ju námilia. Alekeri jaré ralámuli napu

tabilé námame ju Onorúgame nila ra'íchali, alueka pe se'wináriga ruyeme ju alué ra'íchali suwábaga Onorúgame nila ra'íchali, 'lige alekeri gastigáriwili ju alué ralámuli.

¹⁷ 'Emi napu ne 'we galegá eté, 'emi 'we 'la machíguru ye ra'íchali. 'Liko 'we 'la rejchiruga mochiwa napurigá alué napu pe 'yégali benírame ju, tabilé umbámala 'emi 'yegaria. 'Émika 'ma 'we a'lá 'nata mochíkuru napurigá ne, 'lige tabilé najkí ne napurigá rujsúmala 'emi. ¹⁸ Neka najkí napurigá aminabi benimela 'emi churigá ko Wa'lula Esukristo. Aminacho 'we 'la beniboa churigá ka Wa'lula Esukristo napu ramué alawala bi'weme ju 'lige aminami ramué nuleme ju. 'Lige senibí 'we 'la ra'ichawa alué olagá.

Pe ekí képá ye ra'íchali. Wa'lú cheliérabá.

**Onorúgame nila ra'íchali
New Testament in Tarahumara, Western
(MX:tac:Tarahumara, Western)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tarahumara, Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tarahumara Baja [tac], Mexico

Copyright Information

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tarahumara, Western

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
5abd0d10-18f8-5f78-aab1-438647421555